

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izjema razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekoval račun št. 11.409

„JUTRA“

Monroeova doktrina in Rooseveltova poslanica

PRVI, A LE NEZNATNI KORAK NAPREJ.

Poleg vzrokov, ki smo jih navedli v včerajšnjem uvodniku, sta Anglija in Amerika zakrivila v znatni meri neugodni mednarodni položaj tudi s tem, da sta se odmikali od Evrope. Težne Anglije po čisto svoji, od ostale Evrope neodvisni politiki velikobritanskega imperija, so dobro znane. Kljub temu pa je vendar ostala v Društvu narodov in je več ali manj posegala v vsa važna aktualna mednarodna vprašanja Evrope, samo da je gledala nanje s čisto svojega stališča. Bolj kakor Anglija, ki se je oddaljevala od kontinenta več teoretično kakor praktično, se je pa oddaljila po vojni od Evrope Amerika. Po smrti predsednika Wilsona je zmagala v Washingtonu Monroeova doktrina ameriškega ekskluzivizma. Načelo, da se Združene države ne smejo nikoli več vmešati v evropske zadeve, se je izvajalo tako strogo, da niso niti včlanjene pri Društvu narodov. Aktivno sodelujejo le pri razorožitveni konferenci, ki se ne tiče samo članic te ženevske institucije, temveč vsega sveta.

Prav ta ameriška ekskluzivnost je pa morda najbolj ovirala uspeh razorožitvene konference. Kakor Velika Britanija, tako tudi Amerika ni hotela sprejeti francoske zahteve po garanciji varnosti v primeru razorožitve. Konkretno je Francija zahtevala s tem to, da bi se morali obe anglosaški velesili s pogodbo obvezati, da bosta stopili s svojo oboroženo močjo na njeno stran, če bi kljub splošni razorožitvi sveta in sprejetim vsestranskim obveznostim glede nedovoljen uporabe vojne, bila napadena. Isto pomoč bi morali nuditi tudi vsaki drugi napadeni državi, podpisnici razorožitvenega pakta, kar bi seveda veljalo v enaki meri tudi za ostale. Monroeova doktrina je Združenim državam branila podpis take garancije in večinoma prav zaradi tega stališča Washingtona se je obveznost garancije branila tudi Anglija. Tak je bil položaj do zadnjega trenutka, ko je Hitlerjeva Nemčija izzvala v Londonu in Washingtonu odpor in preorientacijo stališča.

Preorientacijo stališča smo opazili zadnje čase iz raznih službenih izjav politikov in zlasti iz angleškega in ameriškega tiska, v torek nas je pa presenetila Rooseveltova poslanica vsem narodom sveta, v kateri daje predsednik pravič upanje, da bi mogle Združene države v primeru potrebe opustiti Monroeovo doktrino in prevzeti garancijo tudi za evropski mir. Toda ta poslanica daje, kot rečeno »le upanje«. O obveznosti Roosevelt nikjer ne govori, temveč polaga glavno važnost na medsebojne nenapadalne pogodbe. Zato trdijo v Parizu popolnoma upravičeno, da to — ne zadostuje! Amerika in Velika Britanija bi morali popolnoma stopiti iz svoje rezerve in ponuditi sami obvezno garancijo. Dokler se to ne zgodi, bo uspeh težko dosegljiv. Druga napaka Rooseveltove poslanice, kakor jo podčrtujejo v Franciji, je pa to, da se obrača enako, odnosno še bolj na one države, ki so legalno oborožene, kakor na one, ki so nelegalno (Nemčija, Madžarska itd.). Zlasti pa se vidi iz besed predsednika ameriške reprezentacije zbornice Rajnyja, da meče v en koš Nemčijo in Francijo.

Iz vsega tega sledi, da se položaj tudi po Rooseveltovi poslanici ni veliko spremenil, da je duh, ki vodi ameriško zunanjo politiko, ostal uporen in akademsko teoretičen. Nikakor ni namreč mogoče tretirati enako oborožitev Nemčije in Francije, države, ki se ilegalno oborožuje v namenu napada in države, ki se oborožuje samo zaradi varnosti svojih meja in miru v Evropi! Dokler se s strani Amerike presojajo problemi razorožitve tako, ni mirovni stvari dosti pomagano in poslanice ostanejo lahko samo kosi papirja. Francoska kritika Rooseveltove poslanice je tako popolnoma upravičena in pravilna. Toda kljub vsemu temu moramo priznati, da pomeni vendarle korak dalje k pravilnemu razumevanju dejanskega položaja in stvarnih potreb. Prvič po Wilsonovi smrti dajejo Združene države vsaj teoretično možnost opustitve strogega izvajanja Monroeove doktrine in prevzeta nekaterih garancij za evropski mir, in to ne le načelno, temveč tudi stvarno. Do tistega, kar bi bilo dokončno potrebno, je pa, če se ne motimo, vendar še precej daleč.

ga tiska, v torek nas je pa presenetila Rooseveltova poslanica vsem narodom sveta, v kateri daje predsednik pravič upanje, da bi mogle Združene države v primeru potrebe opustiti Monroeovo doktrino in prevzeti garancijo tudi za evropski mir. Toda ta poslanica daje, kot rečeno »le upanje«. O obveznosti Roosevelt nikjer ne govori, temveč polaga glavno važnost na medsebojne nenapadalne pogodbe. Zato trdijo v Parizu popolnoma upravičeno, da to — ne zadostuje! Amerika in Velika Britanija bi morali popolnoma stopiti iz svoje rezerve in ponuditi sami obvezno garancijo. Dokler se to ne zgodi, bo uspeh težko dosegljiv. Druga napaka Rooseveltove poslanice, kakor jo podčrtujejo v Franciji, je pa to, da se obrača enako, odnosno še bolj na one države, ki so legalno oborožene, kakor na one, ki so nelegalno (Nemčija, Madžarska itd.). Zlasti pa se vidi iz besed predsednika ameriške reprezentacije zbornice Rajnyja, da meče v en koš Nemčijo in Francijo.

Hitlerjeva deklaracija in njen odmev

HITLER JE GOVORIL DEJANSKO ZELO ZMerno, V BISTVU PA NI SPREMENIL NEMŠKIH ZAHTEV. NJEGOVA IZJAVA JE BILA SPREJETA V FRANCIJI Z NEZAUPANJEM, ANGLIJO IN AMERIKO JE PA NAVDUŠILA.

BERLIN, 18. maja. Včeraj popoldne se je sestal k zasedanju nemški državni zbor, da sliši programatično besedo državnega kancelarja Hitlerja o mednarodnem položaju in o stališču Nemčije na pram njemu. Takoj po otvoritvi je stopil k govorniški pultu kancelar Hitler in prečital svoj obširni, temeljito sestavljeni govor, ki ga je že dopoldne predložil v pregled državnemu predsedniku maršalu Hindenburgu. V svojem govoru je bil Hitler mnogo zmernejši, kakor pa se je pričakovalo in se je opazil v vsem izvajanju močan vpliv Rooseveltove poslanice. Najprej je obdelal vse mednarodno življenje od konca vojne dalje in ostro obsodil vse mirovne pogodbe, ki so popolnoma zgrešile svoj namen, ker niso bile pravilno koncipirane in niso dale svetu nove ureditve. Kaznovanje premaganih držav in njihovo plačevanje reparacij sta bila do cela zgrešena. Versajska pogodba je v temeljnih točkah ubila idejo mednarodnega čuta za pravičnost. Nemška nacionalna vlada bo onemogočila boljševizem in pravično rešila težka socialna vprašanja. Zahteva revizijo mirovnih pogodb, in sicer na podlagi določb pogodb samih, ki predvidevajo enako pravico za vsakogar na podlagi morale in prava. Nemčija se ni oboroževala in tudi ni v ničemer kršila mirovne pogodbe glede vojaških efektiv, ker Hitlerjevski SA in SS oddelki niso v nobeni zvezi z državno brambo. Ti oddelki so namenjeni le poblajanju boljševizma. Ker torej Nemčija ni oborožena, zahteva s polno pravico tudi od vseh ostalih držav, da se razorože tako daleč, kakor je Nemčija, ki ima vendar pravico zahtevati, da uživa enako varnost, kakor ostale velike države in njihovi narodi. Kljub temu pa je pripravljena v odgovorjajočem razmerju pristati še na nadaljnja nova jamstva in nove žrtve. Pozdravil je tudi italijanski načrt o direktoriju štirih velesil in pa Rooseveltovo poslanico, ki povsem podpira Nemčijo v njeni borbi za pravičnost in enakopravnost ter jo potrjuje v odporu, da bi bila Nemčija manj vredna članica Društva narodov. Državni zbor je sprejel Hitlerjev govor v celoti in izrazil kancelarju neomajno zaupanje vsega nemškega naroda.

PARIZ, 18. maja. Francosko javno mnenje je sprejelo včerajšnji govor nemškega kancelarja Hitlerja deloma z nezaupanjem, deloma pa odklonilno. Večina listov označuje Hitlerjeva izvajanja kot izredno diplomatičen govor, kateremu morajo slediti dejanja, ker same besede ne morejo izvesti pravega zaupanja. Tako pišejo približno zmerni listi, dočim radikalna glasila poudarjajo, da se položaj tudi po

Hitlerjevem govoru ni prav nič razčistil. »Petit Parisien« komentira Hitlerjev govor z dvema markantnima stavkoma, v katerih pravi med drugim: »Hitler sicer ni stopal po Papenovih stopinjah in je govoril zelo umerjeno. V splošnem pa je bil govor le besedno priznanje Rooseveltove poslanice in je Hitler ob tej priliki zopet ponovno zahteval nemško enakopravnost.« Nadalje piše »Journal«, da je znal Hitler najti pravo sredstvo, da je izgledal povsem umerjen, dočim v resnici ni niti za las odstopil od svojih programatičnih zahtev. Splošno mnenje tiska pa je, da je treba počakati na reakcijo Hitlerjevega govora v Angliji in Združenih državah, preden se more govoriti o uspehu ali neuspehu.

LONDON, 18. maja. Angleški tisk presoja zelo ugodno včerajšnji Hitlerjev govor. Če znaki ne lažejo, se je Hitlerju celo posrečilo doseči popoln preokret v mišljenju angleške javnosti in popraviti nerazpoloženja zadnjih tednov. Listi menijo soglasno, da je Hitlerjev govor pomembno razjasnil položaj ter obnovil nade v Ženevo. Socialistični »Daily Herald« se zavzema na presenetljiv način za sprejem po Hitlerju zahtevanih pogojev razorožitve. »Daily Mail« pa ugotavlja, da je pokazal Hitler v svojem govoru odločno željo po miru ter nastopil ostro proti vojni, kar dokazuje, da Nemčija ne zasleduje nikakršnih imperialističnih ciljev. Če bodo besedam sledila tudi dejanja, potem moremo v kratkem računati z vojaško in gospodarsko pomiritvijo sveta in s tem z novim blagostanjem kontinentov. Hitler ima v svojih rokah srečo in nesrečo vsega sveta in od njega je sedaj odvisno, kako se bodo nadalje razvijali politični dogodki v Evropi. Tudi »Times« pišejo v enakem duhu in pravijo, da smo doslej poznali Hitlerja samo kot politika, sedaj smo ga spoznali tudi kot državnika. Soglasen sprejem Hitlerjevega govora v zbornici je dokazal, da je kancelar govoril iz src vseli Nemcev in so njegove besede res pravo mišljenje Nemčije.

WASHINGTON, 18. maja. Hitlerjev govor je bil v tukajšnjih političnih krogih zelo ugodno sprejet. Pred vsem se naglašja, da je Hitler pustil odprtih več vrat za razne rešitve vprašanj, obenem pa je pokazal tudi zmernost glede ponovitve nemških zahtev, ki ne omogočajo samo nadaljevanja razorožitvene konference, marveč dajejo tudi novo upanje za uspeh londonske svetovne gospodarske konference. Splošno se tudi naglašja, da je Hitlerjeva zmernost velika zasluga Rooseveltove poslanice.

Borba za zasebne bojne formacije

ODPOR NEMČIJE, ITALIJE IN MADŽARSKE PROTI VRAČUNANJU ZASEBNIH FORMACIJ V STALEŽ VOJNIH SIL.

ŽENEVA, 18. maja. Predstavniki Nemčije, Italije in Madžarske so podali včeraj odboru za vojaške efektive na razorožitveni konferenci soglasno izjavo, ki je naperjena proti dosedanjim praksis neodgovornega dokazovanja pri postopanju z obrambnimi zvezami posameznih držav. Vsi trije predstavniki ugotavljajo, da je bil vojaški značaj obrambnih zvez v nekaterih državah motiviran z materialom, ki se ne da kontrolirati in ki izhaja iz volunske službe, časopisnih člankov itd., ter da je sezidal odbor za efektive vse svoje sklepe na takem gradivu. Zato se

mora ta motivacija smatrati kot brezpredmetna in nepodprta. Odbor za efektive je na pr. proglasil GPU za vojaško organizacijo in jo vračunal z 58.000 možmi v bodočo odmero efektiv.

ŽENEVA, 18. maja. Odbor za efektive na razorožitveni konferenci je sklenil predložiti forumu splošnega odbora konference ves dossier, ki se tiče pomožnih vojaških formacij na Madžarskem. Madžarska delegacija je namreč odklonila vse podatke, ki jih je zbral omenjeni odbor glede raznih madžarskih organizacij in zvez.

SNEG V BOSNI.

BANJALUKA, 18. maja. Predpreteklo noč je divjal nad zapadnimi pokrajinami zgornje Bosne strahovit orkan, kakor ga ne pomnijo tamkajšnji prebivalci. Ta vremenska katastrofa, ki je obsegala ozemlje štirih okrajev, je trajala polnih 48 ur. Zaradi neprestanega dežja so reke močno narasle. Njihovo naraščanje je doseglo že po 2.50 do 5.50 m nad normalo. Dočim v nižinah dežuje, so vsi višje ležeči kraji in planinski predeli pod novo belo odejo.

Do včeraj se je naletejo že 15 cm snega. Zračna temperatura je močno padla in je povsod zavladal občuten mraz.

NOVA DRŽAVA V AZIJI.

KALKUTA, 17. maja. Mohamedanski vstaši v kitajskem Turkestanu so dosegli popoln uspeh. Po vesteh iz Kažgara, glavne mesta nekdanje kitajske province, je mesto že v rokah vstašev. Vstaši ki mohamedanci so takoj sklicali narodni svet. Računa se, da bo v najkrajšem času proglašena neodvisna kraljevina.

Odmevi Rooseveltove poslanice

MOSKVA, 18. maja. »United Press« poroča, da je bila Rooseveltova poslanica sprejeta v Moskvi z izrednim zadovoljstvom in se pričakuje, da bo sledilo v najkrajšem času diplomatsko priznanje sovjetske Rusije.

NEWYORK, 18. maja. Pariški dopisnik »Herald Tribune« poroča, da je francoska javnost silno razočarana nad vsebino Rooseveltove poslanice. Francoska javnost je z zaupanjem pričakovala, da bo predsednik Združenih držav mnogo odločnejše nastopil proti Nemčiji.

RIM, 18. maja. Italijanska vlada je vzela na znanje Rooseveltovo poslanico brezpogojno. Mussolini smatra, da je sedani položaj tako resen, kakor že ni bil dolga leta. Po Mussolinijevem mnenju je letošnje leto posebno usodno in odločilno ter je odvisno le od poteka nadaljnjih dogodkov, ali bo svetu ohranjen mir ali pa bo zapadel v splošno kaotično stanje.

JAPONCI PRED TIENSINOM.

SANGHAI, 18. maja. Poveljnik japonskega brodovja pred Tientsinom je pozval ultimativno mestno upravo, da morajo kitajske oblasti v 24 urah zapustiti mesto, ki se ga bodo sicer Japonci polastili z uporabo vseh bojnih sredstev.

Dnevne vesti

Zakaj se cepijo obrtniške vrste?

Nesloga je naša slabost. — Nezadovoljni obrtniki so si ustanovili lastno organizacijo.

Trezen in preudaren slovenski obrtnik nam piše:

Ustanovni občni zbor Jugoslovanskega obrtnega društva v Mariboru, ki je bil preteklo nedeljo v Gambrinovi dvorani, mi je dal povod, da resnici na ljubo povem sledeče: Kakor je splošno znano, je bilo v Mariboru že leta 1921 ustanovljeno Slovensko obrtno društvo, ki je zlasti v začetku zelo agilno delovalo za gospodarski razvoj in napredek ter uspešno branilo interese vsega obrtništva, kar so dokazale lepe in dobro obiskane obrtne razstave. Te razstave pa niso pokazale samo napredka naših obrtnikov, ampak tudi njih zmožnosti. Prinesle so vsem obrtniškim panogam brez razlike precej koristi. Slovensko obrtno društvo pa se je z veliko vnamo oklenilo nacionalnega dela, ki je bilo takrat in je še danes v obmejnem Mariboru tako nujno potrebno.

Na žalost pa so bile prav omenjene razstave vzrok, da je prišlo v društvu do razdora, ki so ga povzročili nekateri koristolovci in anacionalni elementi, ki so jeli rovariti proti voditeljem društva, pa tudi proti društvu samemu. Vsi ti nezadovoljni obrtniki so si takrat osnovali svojo gospodarsko politično društvo, ki pa je bilo s šestojanuarskim manifestom 1929 razpuščeno.

Voditelji tega razpuščenega društva pa so kmalu po razpuščenju uvideli, da so z nesložnim delom več škodovali ko koristili obrtniškiemu stanu. Zato so se jeli po-

gajati s Slovenskim obrtnim društvom in izrazili željo, da bodo korporativno vstopili v vrste slovenskih obrtnikov, toda le pod pogojem, če opusti društvo naziv »slovensko«.

Slovensko obrtno društvo je po ponudbi bivših obrtnikov-desidentov in o njihovi zahtevi temeljito razpravljalo na nekaterih svojih sejah in se odločilo opustiti naziv »slovensko« v prepričanju in v dobri veri za korist celokupnega obrtništva, da mislijo desidentje resno. Posledica tega pa je bila, da so vstopili v društvo le nekateri obrtniki. In prav ti so danes voditelji in odborniki na novo ustanovljenega društva Jugoslovanskih obrtnikov v Mariboru. Iz tega se jasno kaže, da ti obrtniki niso preveč narodni, ampak imajo pred seboj čisto druge smotre. Kot zavednemu slovenskemu obrtniku mi je nerazumljivo, da so se ti ljudje zbrali v društvo, ki nosi tak naziv in da so že na prvem in ustanovnem občnem zboru nekateri teh voditeljev referirali v nemščini.

Pri tej priliki pa moram tudi omeniti, da so razmere v Mariboru povsem drugačne in da se precej razlikujejo od razmer na bivšem Kranjskem. Trdno sem prepričan, da bodo ljubljanski tovariši obrtniki, pa tudi vsi ostali merodajni činitelji kmalu uvideli, da je temu res tako in da mi ob naši meji potrebujemo organizacijo trdnega in močnega narodnega značaja. N.

Profesorski izpit je napravila na beograjski univerzi gospodična Silna Antičeva, suplentka na tukajšnji klasični gimnaziji. Čestitamo!

Poroke. Pretekli teden so stopili pred oltar: Maks Kristl, tehnik, in Viljema Lešnikova, posestnikova hči; Lojze Aplinc, preglednik finančne kontrole in Hilda Kosarjeva, sobarica; Jože Šavc, delavec in Albina Fürerjeva, delavka; Ferdinand Breznik, krojaški pomočnik in Elizabeta Neudauerjeva, zasebnica; Alojzij Ploj, mizarški pomočnik in Angela Doričeva ter Mirko Svenšek, kovač in Ivanka Meškova, posestnikova hči. Bilo srečno!

Pravila zadruga »Mariborski teden« potrjena. Tukajšnje trgovinsko sodišče je odobrilo pravila zadruga »Mariborski teden«. Pretekli torek zvečer je imel upravni odbor svojo sejo, na kateri so bila pravila prečitana. Prihodnja seja zadruga »Mariborski teden« bo v ponedeljek 22. t. m., na kateri bodo razpravljali po programu letošnjih prireditve.

Gospodarsko predstavništvo v Mariboru je na svoji včerajšnji seji ponovno razpravljalo o pereh gospodarskih vprašanjih. Največji del posvetovanja je izpolnilo poročilo narod. poslanca g. Krejčija o denarni krizi s posebnim ozirom na delovanje strokovne komisije pri ministrstvu trgovine in industrije in na najrealnejša projekta Dušana Plavšiča in dr. Beline. Debata o poročilu, v katero so posegli posebno gg. Zadravec, Valjak in Wejxl, je bila nadvse zanimiva in je obsegala kritiko naše gospodarske politike, vstevši davke, carino, kmečko zaščito, trgovinske pogodbe in gospodarski svet. Odbor se je nadalje posvetoval o prireditvi obrtno-industrijske razstave v zvezi z Mariborskim tednom in storil umestne sklepe za organizacijsko izpolnitev gospodarskega predstavništva.

Radiooddaja iz Maribora. Radio-Ljubljana prenaša danes kot glavni program ob 20. uri pevski zbor Počitniške zveze. Istočasno nastopi tudi mladinski zbor drž. real. gimnazije. Kot solista pa se pokažeta ponovno kot pianistka gđ. Anica Pečnikova in kot violinist g. Alfred Bibljanjo. Koncert bo v studiju male dvorane Uniona ter se prenaša tudi v Zagreb in Beograd. Celotno vodstvo ima prof. Viktor Schweiger.

Pisatelj in urednik g. Ludvik Merzel-Fridl bo predaval drevi ob 20. uri v palači Delavske zbornice o socialnem položaju sodobne mladine. S tem veleznimivim in aktualnim predavanjem bo zaključila drevi Zveza mladih intelektualcev svoj mladinski »klus letošnjih javnih predavaj

Članski sestanek krajevnice organizacije JRKD za četrti mestni okraj. V soboto 20. t. m. ob 19.30. uri bo v gostilni Bera- nič »Pri zlatem levu« na Vodnikovem trgu širši članski sestanek krajevnice organizacije JRKD za četrti mestni okraj. Na sestanku bo poročal med drugimi tudi narodni poslanec g. dr. Pivko. Udeležba za člane je obvezna. Vabljeni pa so tudi drugi.

Okrajni odbor JRKD v Ljutomeru priredi v nedeljo 21. t. m. ob 8. uri zjutraj na vrtu gostilničarja Krefta pri Sv. Juriju ob Ščavnici javen shod, na katerem bosta poročala gg. senator dr. Ploj in narodni poslanec Zemljič.

Zadruga jugoslovanskih radiofonistov poziva vse radionaroke in prijatelje radiofonije, da pristopijo kot člani v zadrugo in ji na ta način pomagajo doseči njene smotre in poboljšati radiofonsko službo v naši državi. Svoj pristop naj javijo pisмено zadrugi pisarni, ki je v Beogradu na Kralja Aleksandra ulici 12 v prostorih invalidske zadruga, kjer dobe tudi vse nadaljnje informacije.

»Kralj Brkoll« v Studencih! Dečki osnovni šoli se je posrečilo pridobiti slavnega poglavarja palčkov za večerni nastop v soboto 20. t. m. v Sokolskem domu. Mladim in starim se obeta mnogo smeha, zato so starši in prijatelji vladno vabljeni! Začetek ob 20. uri!

Našim planincem v vednost. Obiskovalcem pohorske postojanke Senjorjevega doma sporočamo, da je urejena avtomobilska zveza med železniško postajo Brezno-Ribnica in krajem Ribnica. Avto bo vozil odslej vsako soboto in nedeljo.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 40. številki: pravilnik za izvrševanje zakona o kmetijskem kreditu, objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu ter razne objave iz »Službenih novin«.

Sprejem v višjo pedagoško šolo v Beogradu. V prvi letnik nižjega tečaja višje pedagoške šole v Beogradu bo v šolskem letu 1933-34 sprejetih 60 rednih slušateljev, učiteljev in učiteljic narodnih šol. Slušatelji bodo imeli za časa predavanj na tej šoli pravico do svojih polnih prejemkov, ki jih imajo kot učitelji.

V nedeljo letni telovadni nastop Sokola Maribor I. na letnem telovadišču v Magdalenski in Koseskega ulici. Ob 14. uri obhod ob Magdalenskega parka do letne- ga telovadišča. Ob 15. nastop vseh društvenih oddelkov, sokolske konjenice, inž. podčastniške šole in 45. pehotnega polka. Ob 18. veselica, ki jo priredi odsek za gradnjo Sokolskega doma

Drevi ponove v gledališču kot zaključno dramsko predstavo poljsko komedijo »Mornar«. Znižane cene. Za lastnike blokov je to poslednja uprizoritev.

Sokol Maribor-matica je z vso vnamo na delu, da bo javni nastop 25. maja prekosil vse dosedanje prireditve po izbranih sporeda kakor tudi po impozantnosti. V skupnih gimnastičnih vajah odraslih, ki se izvajajo na posebno skladno, je prijavljenih 220 oseb, v igrah dece pa nastopi okrog 300 dece. Ostali spored bo prava revija novih panog telesne vzgoje v dovršeni izvedbi.

Cestna dela. Zgodaj so letošnjo pomlad pričeli popravljati in regulirati razne mestne ulice in ceste. Delo naglo napreduje in so pretekli mesec zgradili že oporni zid v Sodni ulici, na Aleksandrovi cesti pa so že položili robnike od glavnega kolodvora do mestne meje. Urejena je že tudi podlaga za cestišče Aleksandrove ceste pred glavnim kolodvorom, med Kopitarjevo in Tomšičevo ulico pa so končali te dni odkop starega cestišča. Te dni bodo pričeli polagati kocke pred glavnim kolodvorom. Robnike pa so že pričeli polagati na Aleksandrovi cesti tudi med Trgom svobode in Prešernovo ulico. Pri polaganju robnikov na Aleksandrovi cesti povzroča delavcem precejšnjo oviro prelaganje plinovodnih in pregled vodovodnih cevi.

Drugo potovanje Jadranske straže po Sredozemskem morju. Za potovanje, ki ga priredi Jadranska straža s parobrodom »Kraljica Marija« od 15. junija do 4. julija t. l. po Sredozemskem morju, so že davno oddala vsa mesta, med tem, ko veliko število naknadno priglasenih sploh ni moglo dobiti več prostora. Radi tega se je Izvršni odbor dogovarjal s parobrodni družbami z namenom, da bi potoval istočasno s »Kraljico Marijo« še drug parnik. Do sporazuma pa ni prišlo v nameravani obliki. Pač pa je dovolil Jugoslovanski Lloyd članom Jadranske straže znatne popuste na rednem potovanju istega parnika, ki vozi julija meseca po skoraj istem voznom redu. To drugo potovanje traja od 29. julija do 18. avgusta, torej dva dni več kot prvo in pristane ladja tudi v luki Palma na Balearskih otokih. Prijave sprejema Oblastni odbor Jadranske straže v Mariboru, ki daje tudi natančnejše podatke.

Ne zavrzite starih oblek! Mnogo je med vami takih, ki ne boste nosili več odložene obleke prihodnjo zimo. Mnogo vas je takih, ki ste zavrgli stare čevlje, perilo in razne druge predmete. Ne pokončajte starih oblek, perila in obutve! Rdeči križ vas prosi, shranite vse to. Rdeči križ bo potkal na vaša vrata, kakor je to storil tudi po drugih mestih, in bo v prihodnjih dneh pobral vso staro obleko in vse kar ste pripravili in shranili, da očisti in zakrpa. Ko bo prišla zima, bo razdelil obleko med najrevnejše. Spomnite se najbednejših že sedaj in ne zavrzite prav ničesar!

Brata po krvi in dejanju. Pred malim kazenskim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča sta se zagovarjala včeraj dopoldne brata Jože in Martin Kuček iz Muretinca, obtožena raznih vlovov in tatvin. Starejši Jože, kakor navaja obtožnica, se je v zadnjem času specializiral v vlovih. Letos v januarju je vlovil v Markovcih pri posestniku Jakobu Golobu in mu odnesel razno obleko, kolo in precej jestvin, mlajši Martin pa se je specializiral kot tat kokoši in koles. Lani junija je ukradel Vinu Ambrožiču v Ptuj kolo, mesec dni nato pa se je splazil v Gajevcih v kokošnjak Franca Bezjaka, iz katerega je odnesel več kokoši. Pri razpravi sta oba priznala svoje grehe in je senat obsodil Josipa na dve leti težke ječe in izgubo častnih državljanskih pravic za dobo petih let, Martina pa na pol-drugo leto težke ječe in izgubo častnih državljanskih pravic za dobo štirih let.

Kino Union. Še nekaj dni veseloigra »Hči polka« z Any Ondro. To je eden najboljših filmov te dražestne igralki, ki s svojo živahnostjo navdušuje publiko. Film je poln komičnih situacij in vojaških maršev.

Grajski kino. V petek 19. maja svečana premiera v Grajskem kinu: »Havajska roža«. Izborna opereta s krasno godbo in še krasnejšim petjem. Martha Eggerth, Svetislav Petrovič, Ernst Verebeš, Hans Fidesser. Godba Paul Abraham. Krasni naravni posnetki, zabaven zanimiv sujet, izborna igra!

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Četrtek, 18. maja ob 20. uri »Mornar«. Red B. Znižane cene. Zaključna dramska predstava.

Petek, 19. maja, Zaprlo. Sobota, 20. maja ob 20. uri »Adieu Mimi!«. Znižane cene. Izven.

Večer smeha in neprisiljene zabave bo spet v soboto 20. t. m. Ponovili bodo moderno opereto »Adieu Mimi!«, ki spada med najboljše sodobne operete ter se je mariborskemu občinstvu prav posebno prikupila. Znani so njeni številni »šlagerji«, vsebinsko pa je izredno zabavna in zapletena. Pri letošnji premieri te opere te se je občinstvo sijajno zabavalo in je bilo izredno mnogo ploskanja. Nastopijo: v glavnih ulogah Udovičeva, Savinova, Starčeva, Skrbinšek, Harastovič in Rasberger. Dirigira kapelnik Herzog, režira Harastovič. Veljajo znižane cene.

Pri boleznih žolča in jeter, žolčnih kamnih, zlatoci uravna »Franz Josefova« grenčica prebavo na naravno popoln način. Izkušnje na klinikah potrjujejo, da učinkuje domače zdravljenje z »Franz Josefovo« vodo posebno dobro, če jo mešamo s toplo vodo, izpijemo zjutraj na tešče želodec. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

K vsaki kavi pripada dober dodatek! Torej tudi k Kathremerjevi Kneippovi sladni kavi samo pravi »Frank« z mlinčkom!

Izvoz krompirja v CSR. Zbornica TOI opozarja, da je češkoslovaško ministrstvo za poljedelstvo odobrilo za leto 1933 izvoz jugoslovanskega krompirja. Pojasnila o pogojih izvoza daje Kmetijska poslušna in kontrolna postaja v Ljubljani.

Zrcalo naših gospodarskih razmer. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je objavilo za dobo od 1. do 10. t. m. statistiko konkurzov, prisilnih poravn in posredovalnih postopanj. (Številke v oklepajih se nanašajo na isto dobo v lanskem letu.) Otvorjeni konkurzi v dravski banovini 2 (1), savski — (1), vrbaski — (—), primorski 3 (3), drinski — (—), zetski — (1), donavski — (1), moravski — (1), vrdarski — (1), Beograd, Zemun, Pančevo — (—); otvorene prisilne poravnave izven konkurza v dravski banovini 1 (4), savski — (12), vrbaski 2 (—), primorski 2 (1), drinski — (—), zetski — (—), donavski 3 (4), v moravski, vrdarski in v Beogradu, Zemu in Pančevu — (—); otvorena posredovalna postopanja v dravski banovini 3, savski 31, vrbaski 5, primorski 1, drinski 4, zetski 2, donavski 3, v moravski, vrdarski in Beogradu, Zemu ter Pančevu —; odpravljeni konkurzi v dravski banovini 2 (3), savski 2 (1), vrbaski — (—), primorski 1 (—), drinski 2 (2), zetski — (—), donavski 2 (—), moravski 2 (—), vrdarski — (1), Beograd, Zemun, Pančevo — (—); odpravljeni prisilne poravnave izven konkurza v dravski banovini 5 (5), savski 7 (5), vrbaski — (—), primorski 2 (2), drinski 2 (2), zetski 4 (—), donavski 4 (1), moravski 1 (—), vrdarski — (—), Beograd, Zemun, Pančevo — (1).

Ukradeno kolo. Čevljarskemu pomočniku Ivanu Rotweinu iz Apač je predvčerajšnjim popoldne odpeljal neznan kolesar izpred Krautove mesnice v Rajčevi ulici črno pleskano kolo znamke »Dirkops«, vredno 1100 Din.

Štiri nezgode. Pretekli torek se je v Bistrici pri Rušah hujše ponesrečil 29letni delavec Konrad Juršič. Pri delu mu je padel težek kos železa na levo roko in mu jo hudo poškodoval nad komolcem. V Pernicah pa je padel s kolesa 38letni viničar Ivan Miklav tako nesrečno, da si je nalomil desno ključnico. V Vosku stanujoči delavec Henrik Krojs je padel preteklo nedeljo z voza in si nevarno poškodoval desno roko. Z roko v stroj pa je prišel po nesrečnem naključju 21letni delavec Josip Leš iz Jadranske ulice. Stroj je Lešu zmečkal prste na levi roki. Vsi štirje ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje: četrtek 18. t. m. ob 7. uri zjutraj: toplomer 9.1 stopinj C, minimalna 8.2 stopinj C; barometer pri 14.8 stopinjah 740.1, reduciran 738.3; relativna vlaga 98; padavine 15. mm; vreme: oblačno in deževno.

Prvi okisk Prekmurcev v Mariboru

Prireditve Ljudske univerze: Prekmurško gostivanje v Narodnem domu.

Ob mnogoštevilni udeležbi in zelo zabavno smo v Mariboru in celo na Pohorju zadnja leta prirejali »preško gostivanje«. Prihodnjo soboto 20. maja pa priredi naša Ljudska univerza ob 20. uri v Narodnem domu prekmurško gostivanje. Vršilo se bo predavanje o narodnih običajih Prekmurcev, okoli 30 domačinov iz župnije Bogojina pa bo pod vodstvom šolskega upravitelja O. Breliha odigralo posamezne prizore, kakor se v resnici vrše o priliki svatbe ali »gostivanja«. V ta namen se pripelje v soboto okoli 9. ure vesela družba Prekmurcev v Maribor, kjer jo bodo v Narodnem domu sprejeli zastopniki Ljudske univerze. Prekmurje je po trianonski mirovni pogodbi pripadlo Jugoslaviji; naša vojska je to ozemlje — takozvano Slovensko Krajino — zasedla dne 12. avgusta 1919. Narodni običaji so se pa med Prekmurci kljub vsemu prizadevanju Madžarov, da jih raznarodijo, tradicionalno ohranili in so zlasti ob ženitovanju prav zanimivi. Ker se bo tako pripravila kakor svatba vršila povsem istinito, zato se obeta gledajočemu občinstvu svojevrsten užitek.

Brž ko prideta ženin in nevesta v cerkvi na oklic, pošljeta k sosedom na vasi, kakor tudi k sorodnikom blizu in daleč, po dva mladeniča ali mlada moža, takozvana »pozvačina« ali »zvača«. Njuna naloga je, da povabita vse določene hiše na gostijo. Pestra je njuna obleka, okrašena s papirnati cveticami in pisanimi trakovi. Na škornje (säre) si pripneta zvončke. Eden njiju ima na leseni sekirici jezevo kožo, s katero »poboža« nagajivo deco, drugi pa nosi bučko (čuta-

rico), napolnjeno namesto z vinom s prosom. Prišedši k hiši, vprašata po gospodaru. Čim se ta pojavi, povabita njega in družino na gostivanje, priporočajoč jim, naj prinese s seboj tudi polne denarnice. Ceremoniji sledi pogostenje z mesom, kruhom in piščico, naposled pa prejmeta še darilo v denarju. Tako obhodita v času oklice vse določene hiše. Povabljeni se pripravljajo na gostijo in prinašajo v hišo neveste oziroma ženina svoja darila: najčesteje perotnino.

Dan poroke je posebno slavnosten. Na svatbi ali gostivanju imajo glavno vlogo oboje starejšina, »družbana« in družici. Zanimiva so »pogajanja« za nevesto ali »sneho«, beli kruh »vrtanje« in »bosman« ali pletenik ter poslavljanje neveste od gostov, ki jo obdarujejo v denarju, ona pa mora vsakega odškodovati s poljubom; v odmorih na gostiji plešejo valček, polko, »šotiš«, »šamarjanko«, čardeš i. dr. Vse skupaj je preprosta narodna zabava, ki je mi, obilzanci kulture, ne poznamo, zato pa bo naše zanimanje brez dvoma tem večje, ker se bodo nastopi »gostivanjaščakov« predvajali z vsemi potankostmi in finesami narodne duše.

Narodni običaji »zvačev«, »zdavnanja« — poroke in gostivanja so v Prekmurju splošni in se v bistvu ne razločujejo, najsi bodo vzeti potem iz kateregakoli predela Slovenske Krajine. Občinstvo bo imelo priliko poleg običajev spoznavati tudi prekmurško narečje, ki je v njem ohranjenih še mnogo lepih besedi iz pannonске slovensčine. Ljudska univerza pričakuje zato številno udeležbo prekmurskega gostivanja.

Angleška proslava v Narodnem gledališču

Strokovna ocena izvajane programa.

Želeli bi še izpregovoriti besedo k umetniški strani prireditve naše angleško-jugoslovanske Society dne 10. t. m. v Narodnem gledališču. Zakaj ves umetniški program je bil skrbno naštudiran in izpilen, po svoji izbi pa nadpovprečno zanimiv. Tu je bil predvsem orkester gojencev učiteljskega pod taktirko prof. Pahorja. Kar je ta gospod z večšo roko iz fluktujočega materiala v par tednih ustvaril, zasluži vso pohvalo. Strumno je ob dvigu zastora zaigral himno. Če občinstvo težke uverture iz L. van Beethovnovga Coriolana ni moglo dovolj doumeti, pa ga je Dvořakov Slovanski ples v E-molu, humoreska istega skladatelja, zlasti pa Mozartova uvertura k operi »Figarova svatba« prednesena skladno in na moč temperamentno, v hi-

pu prevzela do zanosnega navdušenja. Vemo, kdo je prof. Pahor in si želimo še večkrat videti ga na čelu orkestra.

Morda najlepša točka so bile 3 angleške narodne pesmi iz 16. in 17. stoletja, v harmonizaciji Williama Byrda in Thomasa Morleyja. Ena lepša ko druga. Pel jih je naš tenorist g. Avgust Živko, na klavirju ga je pa spremljal g. prof. Vasilij Mirk. Izgovarjava je bila dovršeno naštudirana. G. Živko je bil glasovno izvrstno razpoložen, njegov glas za te vrste pesmi, čudovito mehke, zajemljive — zlasti v tretji — kakor ustvarjen. Intonacija je bila brezhibno čista, spremljevanje gosp. prof. Mirka na višini, vredno slovesa njegovega imena.

Gdč. Anica Pečnikova je nastopila kot pianistinja s težavnim čarovniškim plesom ameriškega skladatelja Edvarda McDowella. Dobro se je odrezala! Vidi se, da v njej tiči mnogo talenta.

Gdč. Inka Dernovškova je zatem na violini izvajala Edvarda Elgarja: Salut

d'amour in Cyrilla Scotta: Valse triste. Zlasti prvi je bil zelo lep, slednji pa v zaključku zelo občuteno podnašan. Mlada umetnica je že vajena nastopov in treme več ne pozna. Na klavirju jo je izvrstno spremljala gdč. Minka Zacherlova. Za njima je nastopil mešani zbor Počitniške zveze pod preizkušenim vodstvom prof. Viktorja Schweigerja s 4 pesmimi. Od teh je prva, Doktoričeva: Naša bol, najbolj zagrabila. Naši slovenski dušiči je tako blizu in tako mila je. Kolo A. Andela je s svojim živahnim tempom razgibalo večer. Vse štiri pesmi so bile prav dobro izvajane. Škoda, da niso bile na tem programu naše najbolj markantne glasbene osebnosti.

H komcu je oktet moškega učiteljskega čigar dirigent je simpatični Boris Ferlinc, zapel 3 angleške narodne pesmi. Izgovarjava je za ono g. Živka kajpada zastajala. Toda kljub temu so ti mladi pevci dobro zaželi bistvo te posebne narodne pesmi. To je pesem pomorskega naroda, naroda z otoka, v čigar kadne in bazaltne čeri se dan in noč zaganja

Ptuj

»Deutsche Zeitung« in Ptuj. Prebujanje slovenskega nacionalnega Ptujja gospodi okoli celjske »Deutsche Zeitung« ne da miru. Boli jo neskončno, da se je tudi v našem starodavnem mestu pričel pokret, ki je naperjen proti dosednji nemščinski idili. Zlasti jo pa bode preiskava zaradi izleta graških Nemcev ter ptujskih drugorodcev ter nemčurjev k Sv. Vidu v Haloze. Kriv je vsega seveda v prvi vrsti »Večernik«, ki pridobiva tudi v Ptujju vedno več čitateljev in naročnikov, ker pač uvidevajo vsi ptujski zavedni Slovenci, da je edino pravo njihovo glasilo. Tisti napis »Sonderfahrt Graz—St. Veit bei Pettau«, ki se je moral odstraniti, je povzročil tej gospodi okoli »Deutsche Zeitung« bridkost do solz. Saj je bil po njeni trditvi vendar »tako nedolžen« in so mili gosti prišli iz Gradca zgolj zaradi »tajskega prometa«, da bi vsaj malo pomagali ubogi Jugoslaviji. Iz istega vzroka »tajskega prometa« in želje videti ptujske starine, so prišli v Ptuj tudi mariborski nemški »Minnesängerji«. Pa naposled še »Heil Hitler!« »Deutsche Zeitung« pravi, da ta vzklil ni nič hudega, saj je le počastitev državnika tuje države, o katerem tudi po zakonu ni dovoljeno govoriti drugače kakor lepo. Kolosarno! Med tem, ko dobi v Nemški Avstriji vsak demonstrant, ki zakliče »Heil Hitler!« 10 šilingov policijske kazni, naj bi se v Sloveniji ljudje, ki na ta način počaste »tujega državnika«, še pohvalili. Toda stvar je drugačna! Klic »Heil Hitler!« je pri nas kazniv, kakor tudi znak kljukastega križa. O obsodbah smo pisali tudi že v »Večerniku«. Sicer pa naj se gospoda okoli »Deutsche Zeitung« le nekoliko pomiri in počaka na članek, ki ga bo v so-

strašni ocean, globoko resna, s preprosto melodiko, v samem bistvu nekoliko otožno-sentimentalna.

Za zaključek se je predvajal sloviti 2. prizor in 3. dejanje Shakespearejevega Julija Cezarja. Z njim je šel prvič kar obstoja naše gledališče preko njegovega odra v originalu naštudiran »angleški gledališki prizor. Ker je predstavitelj Bruta g. Vl. Kukovec prejšnji večer nevarno obolel, je režija morala ta izpadek spretno maskirati, kar se je povsem posrečilo. Tako je kot osrednja osebnost še bolj imponiral Antonij g. prof. J. Kotnika, obdan od četvorice meščanov in ostalega rimskega naroda — vse sami dijaki — in v pristno sepsiropski inscenaciji. Jedvaje bilo opazno, da so to diletantje, tako dobro so naštudirali vloge. Gg. Kovič in Furijam sta se kot režiserja pošteno potrudila.

V celoti je bil program srečno sestavljen ter je s spretnim izvajanjem, s priščno interpretacijo v prisotnih zapustil zaslužen vtis in žel hvaležno priznanje.

X.

»boto objavil »Večernik« in z njim dokazal vso kolosalno lojalnost nekaterih naših drugorodcev in nemčurjev. Ta argument ji bo menda zaprl sapo in ne bo nikoli več trdila, da je klic »Heil Hitler!« — »nedolžen«.

Alojz Senčar 70letnik. Tukajšnji ugledni trgovec g. Alojz Senčar je danes čil in zdrav dopolnil 70 let. Jubilant je prevzel pred 30 leti Jurčevovo veletrgovino ter jo vodil in razširil tako, da ta trgovina, ki jo vodi sedaj sin Milko, prednjači vsem drugim. Njegova hiša je bila vedno žarišče narodne zavednosti in požrtvovalnosti. V narodnem duhu in strokovno je izobraževal tudi svoje nastavnice in dal Slovincem dobre in tudi prvovrstne trgovce. Ob tej priliki mu tudi mi želimo še mnogo let!

Občni zbor. Preteklo soboto je imelo ptujsko »Olepševalno društvo« svoj redni občni zbor pod vodstvom predsednika g. Pretnerja, šolskega nadzornika v pokoj. Društvo izvršuje letos obsežnejša preureditvena in prenovitvena dela zlasti v ptujskem ljudskem vrtu. Zagrajuje se hudoornik, popravljajo poti, postavljajo nove klopi in zasajajo drevesca. Društveno premoženje znaša 400.000 Din v premočninah in nepremičninah. Na občnem zboru se je med ostalim sklenilo ime društva nekoliko spremeniti, in sicer je njegov novi naziv: Olepševalno in tuiskoprometno društvo v Ptujju. Novo ime društva je hkratu izraz stremjenja društva, delovati odslej tudi neposredno za pospeševanje tajskega prometa.

Telovadni nastop. Ptujška gimnazija priredi v nedeljo 21. maja javni telovadni nastop svojih učencev na letnem telovadišču sokolskega društva (Švicarija). Začetek ob 15. uri.

Josipina Cerinškova:

Predal njenih spominov

Koledar kaže zgodnji pomladni datum, gramofon poje himno novi stvarnosti, ura pa prebira s srebrnim tiktakom sekunde, ki polze v neskončnost ter vabijo mrak, ki tava skozi hladni majski večer. Iz vsega nastroja diha 20. stoletje.

Dekle Janja sedi na otomani ter prebira žarečih lic poslednjo stran najnovejše knjige. Končala je. Energično jo zapre ter se oddahne, nato se pretegne, oči ji zažare in iskaje se ozre po sobi. Pogled ji obstane na knjigi, ležeči na blazini.

»Prav ima pisatelj,« zacepeta Janjina možica, »prav zares, čustva, romantika, vse to je balast! Na novo navije gramofon ter posluša najnovejši »šlager«, ki ki-di iz njega.

Zunaj je šel svet v novo pomlad. Prve cvetke so pošiljale svoje vonje, prvi popki so pričeli brsteti po drevesih — tu notri pa ji ponuja odprt predal vonj pozabljenih dni...

Dekle se ozre, zagleda predal in vidi spomine. Spomini! Balast za človeka! Vedno jih vlačijo s seboj ter se opaja s trpkim ali sladkim okusom sentimentalnosti. Stvarnost! Sanjanka je, zapreda se v mrežo sanj, mimo nje pa teče sodobno življenje in se je ne dotakne. Ali je sodobna, če ima gramofon in kakeje? Je sodobna, če se oblači moderno, hodi v kavarno in na prireditve ter živi na zunaj življenje moderne deklice, čustveno

pa je enaka prababici? Hodi skozi moderno življenje, obdana z dvojnimi oklepajmi subjektivnih nazorov, ki jo vežejo?

»Pisatelj te knjige ima prav!« ugotovi Janja. Ali živimo v preteklosti? Ne! Sedanjosti in bodočnosti živimo! Proč s spomini, ki se prepletajo žalostni in veseli vse križem. To naj bo prvi korak v resnično brezobzirno in egoistično sodobnost.

Pred predalom obstoji ter strmi v pestri kaos.

To niso mrtve stvari, ne, to so kosi njene življenja, ki leži tu razmetano. Zamisljeno strmi vanje — zapre oči in poseže z roko v predal:

Pismo njene prijateljice Milice! »Prosim Te, pridi danes popoldne sigurno k meni! Imam strašne novice.« Da, takrat je ustregla njeni želji in šla k prijateljici, ki ji je zaupala, da se je zaljubila. To je bila ona strašna novica. Prijateljica izpoved je obstojala v priznanju: »Kadar me pogleda, se mi ustavi srce, oblije me rdečica in niti besede ne izdavam iz grla.« Njena ljubezen je bil seveda mlad kodrolas pesnik. Spominja se svojih besed, s katerimi je tolažila prijateljico, češ, da je usoda kruta in ji zatrljevala, da je nikakor ne zaničuje — nasprotno, če ji s tem lahko olajša vest, je pripravljena, da se tudi ona zaljubi. Takrat sta se prvič skregali, ker se nista mogli zediniti, če se naj Janja zaljubi v istega kodrolasega pesnika ali rajše v drugega. Prijateljica je zahtevala v istega, češ, da bosta potem skupno sanjali o njem.

Zopet se zazre v predal. Sveženi pisem skrbno povezan z rdečim svilenim trakom ji zaide v roke.

Pisma, polna plahih, vročih, hrepenečih besed — spomini iz tistih dob, ko se straši fant zvoka lastnih besed in jih trepetaje črkuje na papir, mosi pismo dneve s seboj, preden ga odda, in ko je storjeno, ga je sram in strah in vendar je srečen.

Kje je sedaj pisec teh besed? Danes ne piše več plahih izpovedi, krije ga hladna ruša. Koliko je v teh pismih lepih, čistih čustev romantike.

V današnji dobi govori beseda, ki je stvarna, govori kretnja roke, pogled, govori trd govor...

Tu zopet kup pisem. Majhen smehljaj hušne Janji preko lica malo trpek in vendar hudomušen. Koliko težkih besed, usodopolnih je v teh pismih. Beseda o »večni ljubezni«, prisega, rotnenje, obljuba — in — pretežka jih v roki. Kako lahka so! Danes je vse to laž, nekoč pa so ta pisma živela in so bila resnica. Proč s pričami nestanovitnosti!

Zopet seže roka v nered in ujame majhno pastelno skico: star, napol razpadel grad z lepim ozadjem, njej tako ljub kraj, ki ga je slikal on v njeni navzočnosti in ji sliko poklonil, ker jo je ljubil. A izgubila ga je za vedno. Poljubi jo in jo položi nazaj kakor svetinjo.

Njen dnevnik. Lista po njem in najde beležke o dogodkih, o željah, ki se niso nikoli izpolnile in vse polno razmotirvanj o življenju, o sami sebi v času, ko

se smatra vsak mlad človek za popolno izjemo in neskončno mnogo trpi sluteč, da je življenje popolnoma drugačno kakor si ga predstavljajo 16letni.

Zakaj je pisala dnevnik? Zato, da bi govorila sama s seboj o sami sebi, da bi se v teh beležkah našla, — sebe našla. Sram jo je, ko čita tiste izlive čustev v dnevniku. Danes se ji zdi neumnost!

Pod nervozno brskajočo roko najde še razne dopisnice, posetnice, kup lističev: sami verzi, katere ji je pisal in ji razkladal ljubezen ob vsakem srečanju človek, ki je storil to vsaki.

Da, sežgati je treba vse, preden pride morda v roke nepoklicanemu, ki bi se smejal vsem tistim besedam, katerim se smeje danes sama — a z obžalovanjem v srcu. Kako drago je kupljen ta smeh! Nemudoma pograbi vse stvari: »V peč z njimi!«

Pred pečjo kleči poln naročaj spominov in nekaj v nji se upira, poraja se neka neznana bol, roka ji omahne.

No, sentimentalna iz prababičnih dni, kaj strmiš otožno v spomine? Ali ti poka srce ob ločitveni boli? Kako dolgo boš še vlačila iz spominov skovano verigo za seboj, sentimentalna koza! (Izraz, ki ji ga je zalučal nekoč nekdo v obraz).

Janja se zdrzne, pogleda spomine in jih spravi nazaj v predal, pri tem pa se jezi sama nase: »Prav imaš Janja, sentimentalna koza si!«

Toda ne moreš se ločiti od njih. »Zakaj?« »Zato, ker so ti spomini del mene, ker so — jaz!«

GRAJSKI KINO

Danes zadnji dan „Ljubezen, šala in resnost“, izborna veseloigra

Jutri v petek začne sijajna veleopereta

„Havajska roža“

„Havajska roža“ je vefilm krasnih naravnih posnetkov, film poln izbornega petja in zabavnega ter zanimivega sujeta

Martha Eggerth — Svetislav Petrovič — Ernest Verebeš — Hans Fidesser

so v glavnih vlogah. Sami prvovrstni igralci, med katerimi sta Martha Eggerth in Hans Fidesser izborna pevca. Poznane melodije iz te operete, ki se še sedaj predvaja na Dunaju nad stotič, in ki ima povsod ogromen uspeh.

V kratkem pride v naš kino največje in najboljše filmsko delo, kar obstoja filmska industrija: Jan Kiepura „Pesem za Tebe“

Sv. Rupert v Slov. goricah

Otvoritev strelišča. Naša strelska družina, ki je bila ustanovljena pred 3. leti, je preteklo nedeljo na svečan način otvorila za letošnjo sezono svoje strelišče. Ob tej priliki so prihiteli k nam delegati strelskega okrožja iz Maribora, med njimi podpolkovnik br. Peter Kiler, tajnik br. Slavko Reja in br. Kajzer. Obiskali pa so nas ob tej priliki tudi narodni poslanec g. dr. Pivko, okrajni glavar g. dr. Ipavc, bivši narodni poslanec g. Fr. Žebot in šmarješki župan g. Šiker. Točno ob 14. uri se je razvil ob zvokih domače godbe lep sprevid s Sokoli četaši na čelu. Na strelišču je pozdravil došle odlične goste in delegate ter zbrano množico predsednik strelske družine br. Matija Zorec. V imenu strelskega okrožja pa je pozdravil vse navzoče br. podpolkovnik Kiler, tajnik br. Reja pa je tolmačil namen in pomen strelskih druženj. Nato je podpolkovnik oddal prvi strel. Sledilo je nagradno streljanje. Prvo nagrado je dobil br. Kajzer iz Maribora v znesku 100 Din, ki pa jo je poklonil naši

strelski družini. Le prehitro so minevale ure, in gostje so se poslovili. Domače občinstvo je ostalo na strelišču do mraka. Le tako naprej, šentrupeški strelci!

Sport

Medklubski odbor LNP, službeno. V nedeljo 21. t. m. se odigrajo te-le tekme: ob 15. prvenstvena tekma rezerv SK Svoboda:SK Železničar in ob 16.30 prijateljska tekma SK Svoboda:SK Železničar. Obe tekmi bosta na novem igrišču SK Svobode. Službujoči odbornik g. Fišer.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP. Nedeljske tekme sodijo: SK Svoboda rez.:SK Železničar rez. g. Bergant, SK Svoboda I:SK Železničar I. g. Bizjak.

Tekmovanje v rokoborbi za prvenstvo Slovenije, ki je bilo napovedano za nedeljo 21. t. m., se je preložilo na 11. junija.

Poljski prvak Crakowia v Mariboru. Kakor smo že poročali, se pogaja ISSK Maribor s poljskim nogometnim prvakom Crakowia za odigranje nogometne tekme v Mariboru. Če bodo pogajanja uspešno

zaključena, bo Crakowia 28. maja nastopila v Mariboru proti ISSK Mariboru.

Motosekcija »Peruna« priredi 4. in 5. junija t. l. izlet na Bled in Bohinj. Podroben razpored tega izleta bomo objavili prihodnjič.

Sokolstvo

Sokol Maribor I. obvešča svoje članstvo, da je udeležba pri obhodu v nedeljo 21. t. m. obvezna v kroju ali z znakom. Zbirališče pri Magdalenskem parku ob 14. uri.

Ponesrečen atentat na predsednika egipt. vlade.

V torek zjutraj je bil poskušen atentat na predsednika egipt. vlade Sidki paša. V zgodnjih urah je prišel Sidki paša na kolodvor v Kahiru in hotel vstopiti v vlak, s katerim bi odpotoval v Aleksandrijo. V tem trenutku se je prerinil skozi vojaški kordon neki neznanec, ki je po hitel proti paši in jemu pri tem iz žepa neke papirje, tako, da je izgledalo, kakor da hoče izročiti predsedniku vlade neko

prošnjo. Ko pa je bil oddaljen od njega le še nekaj korakov, je nenadoma pojeignil iz žepa samokres in ga dvignil proti Sidki paši. K sreči pa so še pravočasno priskočili policijski agenti, ki so preprečili vsak strel in so atentatorja razorožili. Doslej še ni bilo mogoče ugotoviti atentatorjeve identitete, ker sam nikakor noče povedati svojega imena. Bil je tudi brez vsakih dokumentov.

Truplo štiri leta v spalnici.

Nedavno je umrl v Atenah odvetnik in upravni svetnik neke velike banke Vogasaris. Banka je sporočila njegovemu sinu, da bo dala očeta pokopati na lastne stroške, kar pa je sin na splošno začudenje odklonil. Pozneje se je izvedelo, da je pokojnemu odvetniku pred 4 leti umrla hčerka, katere truplo je dal oče v silni ljubezni, ker se ni hotel ločiti od nje, balzamirati in ga je hranil v stekleni krsti v svoji spalnici. Pred svojo smrtjo je naprosil sina, naj stori isto tudi z njegovim truplom.

Daruite knjige za knjižno akcijo!

Mali oglasi

Razno

GUMBE IZ BLAGA
izgotavlja najboljši Plankl,
Maribor, Tattenbachova ul.
št. 16. 1808

VINO,
prvovrstno, od 5 litrov naprej
po 4 Din liter, sadjevec liter
Din 1.50 prodaja A. Puhali,
Vinarje 174. 1800

DNEVNO SVEŽI JOGHURT
na debelo, na drobno. Mlekarna
Bernhard, Aleksandrova
cesta 51. Koroška cesta 10.
1668

SURKOL,
sigurno sredstvo za pokončanje
ščurkov in rusov.
Drogerija Kanc. 1404

MARTIN SAFRAN,
sobo-, črkoslikar, pleskar in
ličar, Maribor, Slovenska ul.
16, prevzema vsa v to stroko
spadajoča dela ter jih izvršuje
dobro in poceni. 1664

OBLEKE, ČEVLJE,
če tudi potrebne popravila.
knjige, nakit, porcelan, pohištvo,
perilo, plača najboljši Grajska
starinarina, Trg svobode. 1662

NAGOBČNIKE,
ovratnike, biče in vrvice za
pse v veliki izbiri nudi Iv. Kravos,
Aleksandrova c. 13. 1528

Prodajam

NAJEMNINSKA HIŠA,
blizu mosta, na prodaj za Din
150.000.— Vprašati: Bender,
Taborska ul. 4. 1801

PETSTANOVANJSKO HIŠO,
blizu Glavnega trga prodaja za
180.000 Din Posredovalnica,
Maribor, Franciškanska ulica
št. 21. 1804

GOSTILNO S HLEVOM
za konje, lepim vrtom, na zelo
prometni cesti v Mariboru.
tako oddam. Naslov v upravi
»Večernika« 1786

MOTORNKO KOLO
na prodaj! Vprašati: Komen-
skega ul. 13. 1793

Stanovanje

DVOOBNO STANOVANJE
ob Dravi oddam takoj. Dopise
na upravo lista pod
»Miroljubnost«. 1807

STANOVANJE,
veliko, suho sobo s številnimi
kom, oddam Pobrežje, Zerkovska
cesta 33. 1764

Pouk

PROFESOR POUČUJE
srednješolce za izpite (za matura
in popravne izpite). Naslov v upravi.
1790

INSTRUKCIJE

daje brezposeln dipl. učitelj.
Ponudbe na upravo lista pod
»Dipl. učitelj«. 1616

Kupujte svoje potrebnosti pri naših inserentih!

Otvoritev gostilne!

Cenjenim gostom naznanjam, da sem na novo renoviral svojo gostilno v Pekrah.

Otvoritev bo v nedeljo 21. t. m. s koncertom

Najlepši in najcenejši nedeljski izlet. Na prostem veliko plesišče, lep senčnat vrt, najboljši pekarsko vino in dobra kuhinja.

Za obilen obisk se priporoča **Tomše**

MODNI LISTI

FRANCOSKI IN NEMŠKI
V NAJVEČJI IZBERI V

TISKOVNI ZADRUGI

MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 13

Še samo kratek čas

traja oblastno dovoljena **razprodaja** pri

Kormannu
v Mariboru, Gosposka 3

Izrabite brezpogojno pred opustitvijo trgovine ta pri-
ložnostni nakup. Oglejte si
moja izložbena okna. Tako
ceneno še niste nikdar kupili!

20 do 50% popusta in še ceneje!